

**OPIS ŠTUDIJNÉHO ODBORU
TRESTNÉ PRÁVO**

Platný od:

a) Názov študijného odboru: Trestné právo

b) Stupne vysokoškolského štúdia, v ktorých sa odbor študuje a štandardná dĺžka štúdia študijných programov pre tieto stupne vysokoškolského štúdia:

Študijný odbor Trestné právo je možné študovať v treťom stupni vysokoškolského štúdia (PhD.) so štandardnou dĺžkou štúdia 3 roky v dennej forme a 4 roky v externej forme.

c) Obsah študijného odboru:

Cieľové uplatnenie absolventa:

Absolventi študijného programu v študijnom odbore 3. **stupňa vysokoškolského štúdia** Trestné právo sú spôsobilí vykonávať najmä nasledujúce profesie:

- výskumný pracovník,
- vysokoškolský učiteľ,
- **právnické povolania, a odborní pracovníci zaradení na vyššom stupni manažmentu v organizačnej štruktúre policajného zboru, (resp. špecializovaného expertízneho ústavu) alebo v inom orgáne verejnej správy.**

Výskumný pracovník - sa aktívne zúčastňujú na výskumných a vývojových činnostiach zameraných na získanie nových poznatkov predovšetkým z odboru trestné právo, a to na vysokých školách, výskumných inštitúciách, v orgánoch verejnej správy aj súkromnom sektore.

Vysokoškolský učiteľ - sa aktívne zúčastňujú na výskumných a vývojových činnostiach zameraných na získanie nových poznatkov predovšetkým z odboru trestné právo, výučbu na vysokých školách realizuje s využitím najmodernejších vedeckých poznatkov.

Právnické povolania – odborníci vykonávajúci činnosti najmä v orgánoch verejnej správy pri tvorbe a pripomienkovaní legislatívnych návrhov, pri aplikácii právnych noriem priority v oblasti trestného práva a súvisiacich právnych disciplín.

Odborní pracovníci zaradení na vyššom stupni manažmentu v organizačnej štruktúre policajného zboru, alebo iného bezpečnostného ozbrojeného zboru alebo v inom orgáne verejnej správy – tvoriaci vedecké analýzy s praktickým využitím, zamerané na problematiku trestného práva a súvisiacich právnych disciplín.

Vymedzenie odborného profilu absolventa (3.stupeň)

Absolvent študijného programu v študijnom odbore 3. **stupňa vysokoškolského štúdia** Trestné právo uplatňuje vedecké metódy výskumu priority **v oblastiach: trestnoprávnej ochrany záujmov, skúmania a vyhodnocovania rôznych vplyvov na celkovú úroveň právnej ochrany záujmov, represie a prevencie, výkonu práce orgánov činných v trestnom konaní, súdov a väzenia.** Na základe vedeckých metód poznania a výskumu absolvent navrhuje koncepčné a systémové riešenia, rozvíja trestnoprávnu legislatívu, zabezpečuje ďalší rozvoj odboru trestné právo a jeho interdisciplinárnych súvislostí v národnom aj medzinárodnom vedeckom priestore, zabezpečuje výučbu na úrovni vysokoškolského vzdelávania aj ďalšieho vzdelávania odborníkov z praxe a je tiež spôsobilý plniť analytické, expertízne, prognostické a koncepčné úlohy pracovníka na vyššom stupni manažmentu v organizačnej štruktúre policajného zboru, alebo iného bezpečnostného ozbrojeného zboru (špecializovaného expertízneho ústavu) alebo iného orgánu verejnej správy.

Teoretické znalosti absolventa (3.stupeň)

- schopnosť používania vedeckých metód pri identifikácii a riešení vedeckých problémov z hľadiska trestno-právnej teórie aj výslovne prakticky orientovaných právnych analýz a tvorbe legislatívy,
- schopnosť riešenia vedecko-výskumných projektov, nielen základného ale aj aplikovaného výskumu, schopnosť publikovania vedeckých článkov vo vedeckých časopisoch a na medzinárodných vedeckých konferenciách ako aj odborných a právno-popularizačných článkoch.

Doplňujúce znalosti, schopnosti a zručnosti absolventa (3.stupeň)

- základná teoretická orientácia v príbuzných odboroch k trestnému právu ako aj forenzných vedných disciplínach a zohľadnenie interdisciplinariny poznatkov pri práci s obsahom odboru trestné právo.

Vymedzenie jadra znalostí (3.stupeň)

Štúdium doktorandského študijného programu Trestné právo pozostáva z kombinácie vedeckej časti a študijnej časti a môže byť doplnené aj o pedagogickú časť.

Študijná časť:

Nosné témy zapracované v jednotlivých predmetoch sú zamerané na:

- a) metodológiu vedeckej práce,
- b) metodológiu pedagogickej činnosti,
- c) vzťah trestného práva k iným právnym odvetviám
- d) trestné právo hmotné vrátane trestnej zodpovednosti a trestnej zodpovednosti právnických osôb,
- e) trestné právo procesné, vrátane dokazovania
- f) medzinárodné aspekty trestného práva a medzinárodná justičná spolupráca v trestných veciach
- g) nové legislatívne úpravy a tendencie.

Vedecká časť:

Vedecká práca doktoranda je sústredená na výskum vybraných vedeckých problémov z odboru Trestné právo, prípadne hraničných medziodvetvových problémov viacerých študijných odborov s presahom do trestného práva. V rámci tejto činnosti sa orientuje tiež na etické a spoločenské stránky vedeckej práce, prezentáciu čiastkových a záverečných výsledkov výskumu na medzinárodných a domácich vedeckých podujatiach a v medzinárodne uznávaných a domácich vedeckých periodikách, transformáciu výsledkov výskumu v legislatívnej praxi, prípadne výskum hraničných medziodvetvových problémov viacerých príbuzných študijných odborov.

Znalosti doktoranda uvedené v jadre majú mať takú úroveň, aby jednoznačne preukazovali schopnosť doktoranda samostatne vedecky pracovať s dôrazom na:

- vedecké skúmanie aktuálneho vedeckého problému v dizertačnej práci,
- analýzu súčasného stavu riešenej problematiky, vedecké formulovanie problému, základný alebo aplikovaný výskum s využitím výskumných metód,
- prezentáciu výsledkov výskumu v publikačnej činnosti,
- participáciu na vedeckých podujatiach / projektoch školiaceho pracoviska,
- príspevok k rozvoju študijného odboru a prínos pre prax.

Výsledky vedeckej činnosti doktoranda majú byť prínosom pre aplikačnú prax (najmä legislatívnu prax).

Pedagogická časť

Súčasťou doktorandského študijného programu Trestné právo v dennej forme je okrem vedeckej a študijnej časti aj vykonávanie pedagogickej činnosti alebo inej odbornej činnosti súvisiacej s pedagogickou činnosťou, ktorá je zameraná na formovanie pedagogických a prezentačných spôsobilostí doktoranda, rozvoj kritického myslenia, rozvoj metód argumentácie v práve a pod., najmä zabezpečovaním vybraných seminárov pre študentov denného štúdia prvého a druhého stupňa vysokoškolského vzdelávania v študijnom odbore Právo v stanovenom rozsahu, a vedením záverečných prác.

Ďalšie témy jadra znalostí študijného odboru, prejavujúce sa najmä v študijnej časti:

Témy zapracované predovšetkým v povinne voliteľných a výberových predmetoch: vedecký prednes, kriminológia, kriminalistika, penológia, forenzné disciplíny, viktimológia.

h) Zdôvodnenie potreby študijného odboru:

Právo je na jednej strane produktom života spoločnosti, jej potrieb, záujmov a konfliktov. Na strane druhej však nie je len výsledkom, ale aj hýbateľom tohto života. Právne normy vplývajú na fakty – čo má byť podľa práva vplýva na to, čo v spoločnosti je ako fakt. Právo tak kľúčovo ovplyvňuje jemné pradivo spoločnosti, a preto je v istom zmysle najširším praktickým humanitným odborom. Jeho absolventi sú jednak v službách štátu či verejnosti a jednak v službách jednotlivcov, stále však s cieľom realizácie spravodlivosti. Kvalitný výkon týchto služieb (typicky tvorba legislatívy, jej interpretácia a aplikácia z pozície verejnej moci, či zastupovanie jednotlivcov pred orgánmi verejnej moci) kľúčovo prispieva k spoločenskému zmieru. Osobitosťou trestného práva je, že pôsobí ako najautoritatívnejší prostriedok ochrany práva, tzv. ultima ratio, teda používa také spôsoby ochrany záujmov spoločnosti, ktoré predstavujú citel'ný zásah do práv a slobôd narušiteľov práva, a kde ochrana inými právnymi prostriedkami nie je postačujúca.

i) Podobné študijné odbory v zahraničí:

Česká republika: Univerzita Karlova v Prahe, Masarykova Univerzita v Brne, Univerzita Palackého v Olomouci,

Rakúsko: Viedenská Univerzita,

Francúzsko: Univerzita Panthéon-Assas Paríž (bývalá Sorbona),

Veľká Británia: Londýnska Univerzita,

Poľsko: Jagellonská Univerzita v Krakove, Varšavská Univerzita, Lodžská Univerzita.

Nemecko: Eberhardova-Karlova Univerzita Tübingen (Juristische Fakultät)

Švajčiarsko: Bazilejská Univerzita (University of Basel, Faculty of Law)

f) Vymedzenie príbuzných študijných odborov a rozdielov medzi nimi:

- právo

Študijný odbor Trestné právo, ako odbor ďalšej špecializácie v 3. stupni vysokoškolského vzdelávania priamo nadväzuje a spresňuje objekt štúdia aj výskumu v rámci študijného odboru Právo uskutočňovanom v 1. a 2. stupni vysokoškolského štúdia.

- správne právo,

Príbuzný študijný odbor Správne právo ako odbor ďalšej špecializácie v 3. stupni vysokoškolského vzdelávania priamo nadväzuje a spresňuje objekt štúdia aj výskumu v rámci študijného odboru Právo uskutočňovanom v 1. a 2. stupni vysokoškolského štúdia, je odbor, ktorého objektom skúmania je prioritne regulácia vzťahov vo verejnej správe a práv

a povinností fyzických a právnických osôb predovšetkým súvisiacich s verejnou správou a ďalšími oblasťami, na reguláciu ktorých je verejná správa určená. Správne právo a trestné právo používajú mnohé obdobné postupy a prostriedky riešenia situácií vo verejnom práve.

- ústavné právo,

Príbuzný študijný odbor Ústavné právo ako odbor ďalšej špecializácie v 3. stupni vysokoškolského vzdelávania priamo nadväzuje a spresňuje objekt štúdia aj výskumu v rámci študijného odboru Právo uskutočňované v 1. a 2. stupni vysokoškolského štúdia, je odbor, ktorého objektom skúmania je prioritne ústavnoprávny základ fungovania štátu a práva v jeho rámci vrátane základných ľudských práv a slobôd, od ktorých sa odvíja samotná existencia trestného práva.

- teória a dejiny štátu a práva,

Príbuzný študijný odbor Teória a dejiny štátu a práva ako odbor ďalšej špecializácie v 3. stupni vysokoškolského vzdelávania priamo nadväzuje a spresňuje objekt štúdia aj výskumu v rámci študijného odboru Právo uskutočňované v 1. a 2. stupni vysokoškolského štúdia, je odbor, ktorého objektom skúmania je teoretická štruktúra a inštitúty práva vo všeobecnosti, z ktorých vychádza aj trestné právo ako aj dejiny práva vrátane práva trestného.

- ochrana osôb a majetku

Ochrana osôb a majetku normami trestného práva predstavuje ochranu práv a právom chránených záujmov spoločnosti a občanov pred protiprávnym konaním. Študijný odbor ochrana osôb a majetku je viac zameraný na bezpečnostný manažment policajných činností pre odhaľovanie trestných činov a ďalšie policajné činnosti, kriminálno-policajné skúmanie, zákonné využitie bezpečnostných technológií pre ochranu osôb a majetku a získavanie informácií dôležitých pre trestné konanie podľa právneho poriadku.

- kriminalistika a kriminológia

Kriminalistika ako veda sui generis používa na skúmanie svojho predmetu poznatky viacerých vied, pričom ide nielen o právne vedy, a to najmä o vedu trestného práva, ale aj vedy prírodné, technické a spoločenské. Predmetom skúmania kriminalistiky sú zákonitosti vzniku, trvania, zániku, zisťovania, zaistiťovania a samotného skúmania kriminalistických stôp a iných relevantných informácií súvisiacich s páchaním trestného činu, pričom na tento účel kriminalistika vytvára a používa vlastné špecifické kriminalistické metódy a postupy. Kriminológia je veda, ktorá skúma negatívne spoločenské javy (kriminalitu), pričom medzi najvýznamnejšie takéto javy patrí trestná činnosť (trestný čin). Predmetom skúmania kriminológie je skúmanie ukazovateľov kriminality (stav, štruktúra, dynamika, objasnenosť), príčin kriminality, osobností a obetí kriminality, ako aj skúmanie možností kontroly kriminality.